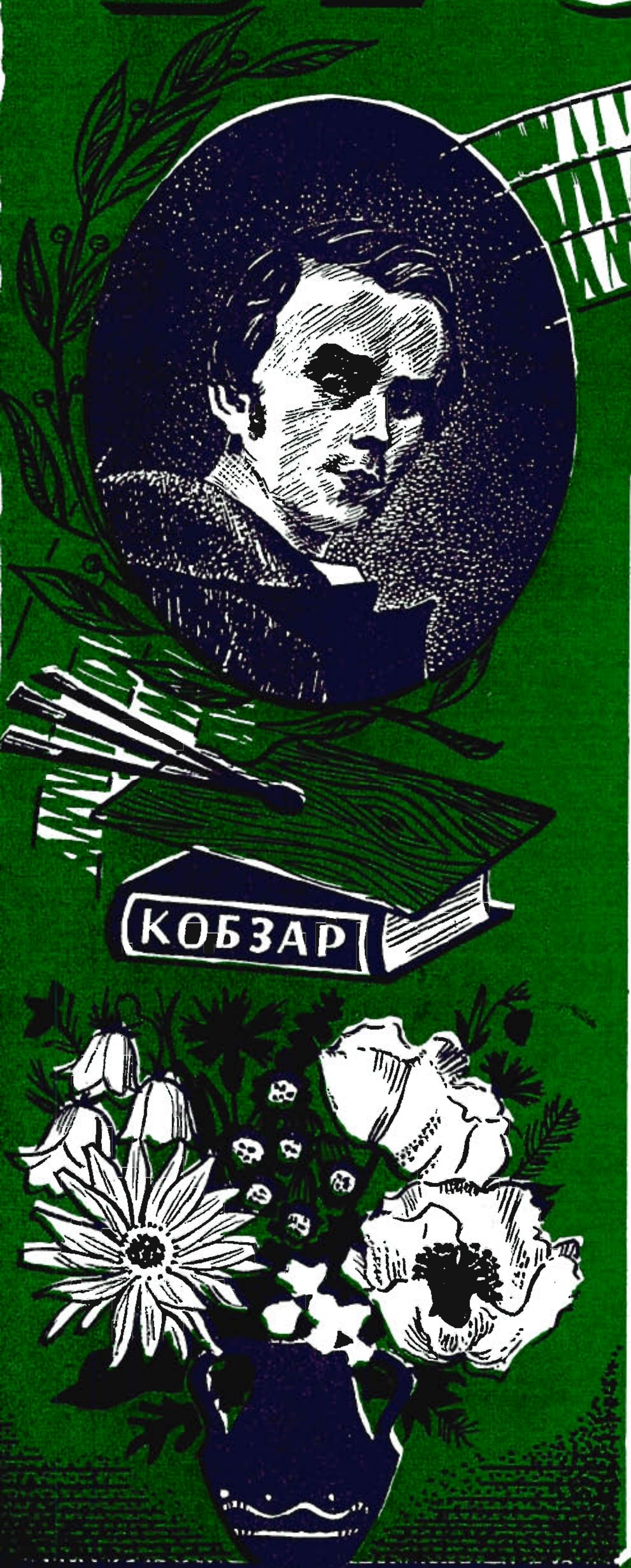
ВЕСЕЛКА

ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

THE RAINBOW

A CHILDREN'S MAGAZINE





РІК VIII. ЧЕРВЕНЬ 1961 Ч. 6 (8

Наша пошта

Від Мирослава Петрова з Давнсвю (Канада) отримали ми такого листа:

Дорога „Веселко!" Вибач, що я не прислав передплати за 1961 рік, але мій Дорогий Татко несподівано помер, Матуся сама працює, і нам приходиться тяжко.

До української школи мені далеко і тому бабуся вчить мене по-українськи вдома, а потім я складаю іспит наприкінці шкільного року в Рідній Школі. Тепер вивчаю матеріял шостої кляси. Вже другий рік вчуся грати на акордеоні, і раз на концерті в англійській школі грав українську пісню.

Мене цікавлять у „Веселці" оповідання про козацькі підводні човни, про плянети, про атомову енерґію і про наше минуле. В англійській школі, де я вчуся у п'ятій клясі, я є першим учнем. Мій брат Зеньо, що ходить до першої кляси, дуже любить читати „Веселку". Він вміє добре читати по-українськи. Здоровлю Тебе сердечно!

Відповідь Редакції: Дорогий Миросю! Прийми від нас вислови щирого співчуття з приводу смерти Твого Татуся. „Веселка" буде приходити до Тебе незалежно від того, чи Ти прислав передплату. Ти щасливий, що маєш добру Матусю, яка опікується Тобою, і Бабусю, яка вчить Тебе рідної мови. У кожному числі „Веселки" знайдеш матеріяли і для дітей старшого віку. Вітаємо Тебе з успіхом у науці. Передай наш привіт своєму братікові Зеневі!

***

Володя Пилипчук, Ст. Кетрінс, Канада: Твій ребусик вмістимо в одному з найближчих чисел „Веселки". Вітай! — Редакція „Веселки".

РОЗГАДАЙМО!

1. ЩО ЦЕ?

а) Як кидаєш його — воно біле, а як впаде — жовте й біле?

б) Що може йти по воді і крізь воду проходити, та ніколи не замокне?

в) Що не має ні початку, ні кінця?

г) Ходила-ходила і хвіст загубила?

ґ) Тридцять разів у році ввечері родиться, вдень від людських очей ховається?

д) Живе без тіла, говорить без язика, ніхто його не бачить, а кожен його чує?

е) Що це таке, що говорить усіма мовами світу?

***

2. ПРИРОДНИЧА ЗАГАДКА

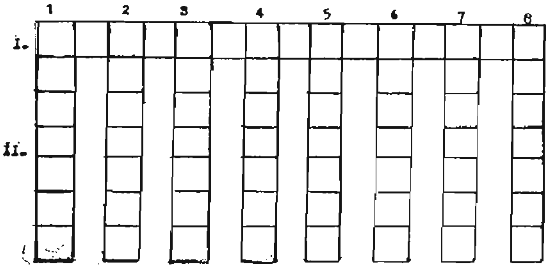
Мене не бачите ніколи,
Хоч я є всюди: вдома, в школі
І над лісами і над полем . . .
Буваю ніжне і ласкаве,
Тоді радіють звірі й трави,
Радіє старець і дитина.
Та часом я несу й руїну:
Тоді я хижо мчуся, свищу і лютую,
Дерева рву, хати руйную . . .
Та хоч химерне, часто негоже,
Ніхто без мене жити не може.

Б. Данилович

***

3. ЗАГАДКА — „ГРЕБЕНІВКА"

(Уложив Вуйко Влодко К.)



Отут загадка у вигляді гребеня. У „зубах" гребеня від 1 до 8 вставте згори вниз букви, з яких мають вийти такі слова:

1. Інакше — жартун-сміхун у множині.
2. Вибуховий матеріял.
3. Інакше — представлення (на сцені).
4. Ріка в горах Карпатах.
5. Інакше — сила (напр., електрична).
6. Інакше — напій.
7. Місцевість на Лемківщині з лікувальними водами.
8. Гарна матерія на одежу.

Початкові букви в 1-му ряді, читані поземо, дадуть прізвище українського поета, а четверті букви у словах у ІІ-му ряді дадуть назву одної з його поем.

ВЕСЕЛКА
THE RAINBOW
ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ КОЖНОГО ВІКУ

з кольоровими ілюстраціями виходить кожного місяця у Видавництві „Свобода" заходами Українського Народного Союзу. Редагує Колеґія з членів Об'єднання Працівників Дитячої Літератури. Річна передплата становить у ЗДА — 4.00 дол., у інших країнах — рівновартість цієї суми. Ціна окремого числа — 40 центів.

Адреса: "SVOBODA" — "Veselka", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J., USA.

Редакція застерігає собі право виправляти прислані авторами матеріяли. Передруки нових творів і ілюстрацій, вміщених у „Веселці", тільки за попередньою згодою Редакції і Видавництва та за поданням джерела.

Обкладинка роботи М. Бутовича. Розділові заставки М. Бутовича, Е. Козака, П. Холодного.

"THE RAINBOW" — "VESELKA"
published monthly by the Ukrainian National Association
81-83 Grand Street — Jersey City, N. J.
Subscription $4.00 per year.
Entered as Second Class Matter at Jersey City, N. J.

Ілюстрація на обкладинці: Юрій Козак — Діти на каруселі.

Ганна ЧЕРІНЬ

БАТЬКО НАШОГО НАРОДУ

Кожний тато, кожна мати
Про свою дитину дбають,
Щоб добра їй більше дати,
Змалку розуму навчають.

Час для школи, час для втіхи,
Час для казки вечорами . . .
Той не знає горя й лиха,
Хто живе у тата й мами.

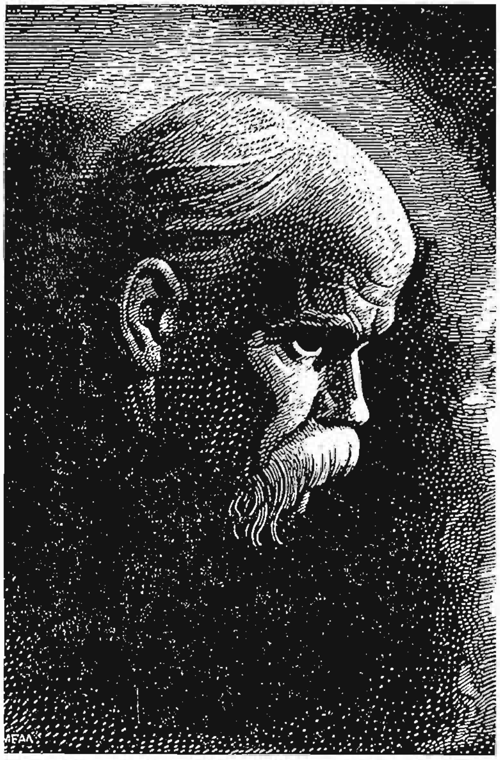
Та не так Тарас Шевченко:
Ріс — між горем та бідою;
Рано вмерла люба ненька,
Й він лишився сиротою . . .

Все ж хоч в горі, без родини,
В наймах він поневірявся —
Був він сином України
Й вірним їй навік зостався.

Став її поетом славним
І співав все дужче й ширше,
Щоб людей збудили вірші,
Щоб наш нарід став державний!

Та прислужники цареві
Малювати, ні писати
Не давали кобзареві,
Вкинувши його за ґрати.

Й тратив він літа даремно . . .
Ні сім'ї, ні любих діток . . .
Тільки й всього, що таємно
Вірші він писав у зшиток —



Портрет Тараса Шевченка
роботи В. Цимбала

Світло правди в кожнім слові,
Вірність Неньці-Україні.
Всі ці вірші із любов'ю
Ми вчимо напам'ять нині.

Ми щороку в дні весняні
Дружньо сходимось на свята,
Радісні і гарно вбрані —
Це ж бо нашого день Тата.

Співи й вірші на відзнаку,
Запашні весняні квіти . . .
Так батькам своїм подяку
Віддають від серця діти.

Та найкраща та заплата,
Як колись зросте дитина
Й принесе добра багато
Для народу й України.

Всі ми молимось до Бога,
Щоб таку послав нам долю . . .
Й молимось за батька того,
Що дітей не мав ніколи —

Тільки мав єдину, милу
Сонцесяйну Україну.
Наш Кобзар Вітчизну цілу,
Як свою любив дитину!

Життьова тяжка дорога,
Та у віршах — сила грізна!
Кобзаря, як Батька свого,
Полюбила вся вітчизна.

Й за діла свої великі
Він одержав нагороду:
Залишивсь поет навіки
Батьком нашого народу.

Роман ЗАВАДОВИЧ

ДОБУВАЄМО ВАЛІЗИ

В школі скінчена робота,
Наступив дозвілля час —
Інша в нас тепер турбота,
Інші клопоти у нас.

Добуваємо валізи,
Все одно: стара — нова,
І пакуєм, скільки влізе,
Усілякого добра.

Тут і коц, і подущина,
І білизна, й однострій,
Тут штанцята, спідничина,
І дрібниць, що Боже мій!

Ми ж поїдемо у гості
До пташат і до зайців,
Повезем, дівчата й хлопці,
Їм дарунки: сміх і спів.

Буде табір на галяві,
Біля нього щогли дві,
Танцюватимем в забаві
З сонцем, з вітром по траві.

Григорій СТЕЦЕНКО

ЯК МИХАСЬ СТАВ „РУДОКОПОМ"



Металюрґійний завод у Донецькому басейні

Михась народився біля міста Кривий Ріг, у селищі, де живуть рудокопи. Тато його великий, дужий, а Михась ще малий. І коли на далекій рудні басом гуде гудок, Михась і його ровесники чимчикують на шлях і задивляються в голубий простір.

Така в них звичка виходити назустріч батькам, коли вертаються ті з роботи. Всі діти стоять на горбку і чекають. Батьки з'являються з-за горбка і стомленою ходою йдуть до селища.

А коли підійдуть до дітей, що чекають їх нетерпляче, тоді з усмішками беруть синів та дочок на свої кріпкі руки. Дзвенять дитячі голоси, як мідні дзвоники, розвеселяють душі суворих і мовчазних рудокопів.

— А мама що робить? — питає в Михася тато і так жартома притискає його до своїх могутніх грудей, що в малого аж кісточки тріщать. Душа ж його мліє від утіхи, бо це обіймає його рідний тато. Коли Михась виросте, він теж буде такий сильний.

— Мама вареники з сиром роблять, — відповідає захоплений Михась, а сам уже нишпорить у кишенях батькової сірої блюзи, чи немає там чогось доброго. Іноді тато приносить Михасеві гарний гладесенький камінець, іноді якийсь камінний листочок, а деколи Михась знайде там шматок хліба і з смаком його з'їсть.

***

Так бувало трохи не щодня з тої пори, як Михась став бігати назустріч таткові. І він так звик до цих зустрічей, що тепер, хоч уже й до школи не ходить, завжди з великим нетерпінням чекає полудневого гудка.

Так було й сьогодні. З-за гори зірвався басистий голос гудка. І зразу ж із рудничного селища з галасом і криком, переганяючи одне одного, побігли діти порохнявою дорогою.

Михась був, як завжди, перший, бо він бігав прудко, мов той заєць. Ось мчиться так, що лише п'яти мигтять та клубиться порох з-під ніг. Синя сорочина на ньому надимається від стрічного вітру. Він, цей вітер, зірвався десь у криворізьких сухих степах і прикотив аж сюди в рудничні оселі. Різкий і вільний вітер! Б'є в засмагле сонцем обличчя Михася, смикає чуприну, рве. Та гей, гей! Не втримати хлопця! Він хоче бути першим! Така вже в нього вдача.

І ось Михась вискочив на горбок і глянув на гору. Звідтіль мають з'явитися рудокопи. Діти з галасом підбігли до Михася, задихані, спітнілі. Стали. Настигли дівчатка, що завжди відстають, бо бігають не хутко.

— Сідайте! — подав команду Михась. — Відпочивайте! А як наші з'являться з-за гори, то побіжимо наввипередки.

Посідали всі, хто як зумів: одні по-турецьки, ноги навхрест під себе, другі просто на землі. А на горбку кучерявиться пахучий чебрець. Цвіте малюсінькими синіми квіточками. А пахне, як ладан. Гарно. Над головами співають пташки.

— А що за це першому? — питає хтось із хлопчаків.

— Ножик! — вигукнув Михась. — Ножик тому, хто мене пережене!

Він говорить запально, виймає з кишені чорних штанят подарований йому татком складаний ножик і крутить ним над чуприною.

Діти зацікавлено дивляться на Михасів ножик. Який він хороший, гострий! Ним вирізати щось можна і олівець застругати. Щасливий Михась, він має доброго татка. І кожний хотів би мати такого ножика з білою кістяною ручкою, але ж Михась так прудко бігає, ну, достоменно, як заєць.

„Але щось довго наших не видко", — міркує собі Михась. Він устає з землі, випростується і зорить убік рудні.

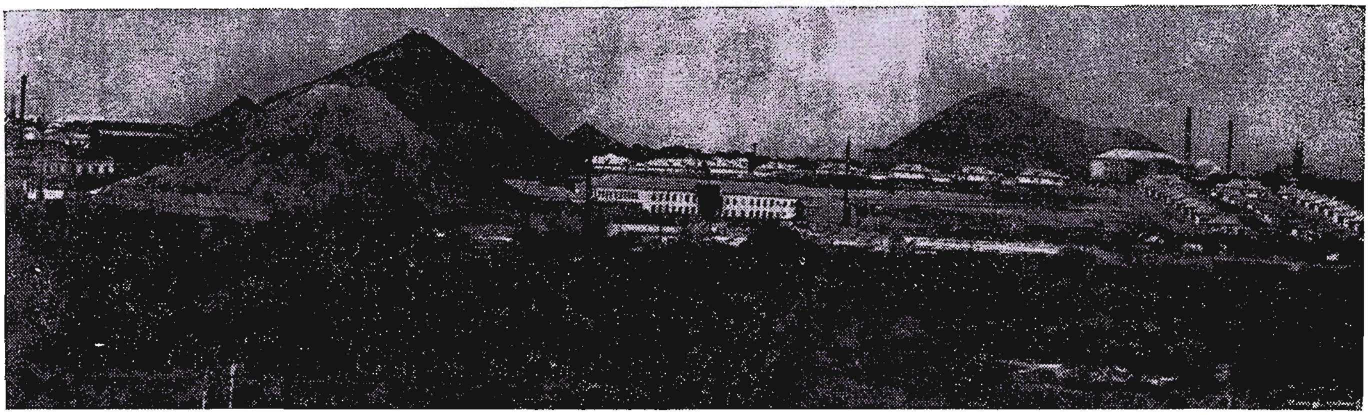
І тут враз заревів гудок...

Знову гудок? Це щось небувале! Але що це? Гудок не замовкає...

— Гу-гу, гу-у-у! — виє він довго, тривожно, протяжливо...

Стривожені діти схопилися на ноги, і в кожного переполохано забилось серце.

„На рудні щось недобре!.. Там мій татусько!" — пронизує Михася жахлива думка, і він враз зривається з місця, збігає з горбка і мчить на гору до рудні.



Донецький краєвид

За ним біжать діти рудокопів, перелякані несподіваним жалібним ревінням.

З рудничого селища на шлях вибігли заклопотані жінки. Між ними певно й Михасева мама.

Ось хлопчик вибіг на гору і з усіх ніг кинувся вниз до рудні, що розташувалася в яру, де стоять похмурі, обвітрені будови.

А гудок виє і виє, кличе і кличе, ридає і ридає.

Біля рудні метушаться люди. Чути схвильовані крики. Від міста підкотився білий автобус швидкої допомоги з червоними хрестами по боках.

„Що з татуськом?" — проймає хлопця пекуча думка.

Він підбіг до рудні. Метнувся поміж людей і почув:

— На десятій лаві обвал! Людей привалило!

Задиханий Михась підскочив до спуску в рудню. Саме в цю мить у кліть-вінду заходили люди. Ніхто не встиг і оком мигнути, як Михась стояв уже між рудокопами.

— Ти куди? — суворо запитав його лікар в окулярах.

— До татка! Там мій татко! — відповів збентежений хлопчина.

— Це син нашого бурильника Антона, — пояснив вусатий рудокоп, і в цю мить кліть стрімголов посунулась униз, в темряву. Знизу подуло холодом. Десь цяпотіла вода.

Легко й швидко линула кліть. Потім враз спинилась і заколихалася на сталевій линві.

Люди виходили з кліті. Михась теж вийшов. Коли дивиться, аж в сяйві електричних лямпочок з ґалерії виходять рудокопи і між ними — тато!

Хлопець аж скрикнув з радости: — Татку, мій любий татку!

— А ти чого тут? — запитав здивований бурильник Антін і узяв свого сина на руки.

— Я чув, що вас тут привалило, то й прибіг рятувати.

Рудокопи засміялись.

— Запізно, ми вже самі себе врятували. Всі живі й здорові! — гукнув замурзаний рудокоп.

— Ну, коли ти вже тут, то ходім, я тобі покажу, як на новій дільниці добувають залізняк, — сказав посміхаючись татко, поставив Михася на ноги і повів його у темний коридор.

Тато освітлював дорогу лямпочкою, і йти було добре. Вони зайшли у глухий закуток, де з блискучими інструментами і відбійними молотками в руках працювали рудокопи.

— Цими інструментами робітники-бурильники пробивають діри, закладають у них вибуховий матеріял-динаміт і розколюють скелі на отакі брили...

Татко підняв з-під ніг рудий волохатий камінь, якого лежали тут цілі купи. Люди вантажили залізняк у вагончики і відвозили кіньми до стовбура.

— Запам'ятай, сину, це ми знаходимось у рудні під містом Кривий Ріг, яке є осередком Криворізького залізорудного басейну. Тут добувають залізняк. Видають його на поверхню землі. Потім, навантаживши у вагони, відправляють на переробку до металюрґійних заводів. Там із цього залізняка витоплюють залізо...

У той день Михась і татко разом аж із самої рудні поверталися додому. Михась узяв собі на спогад червонястий кусень залізної руди.

Їх радісно зустріла мама, яка вже знала про Михасеву пригоду.

— Ну, тепер у мене аж два рудокопи! — весело вітала вона батька й сина, ставлячи на стіл вечерю.

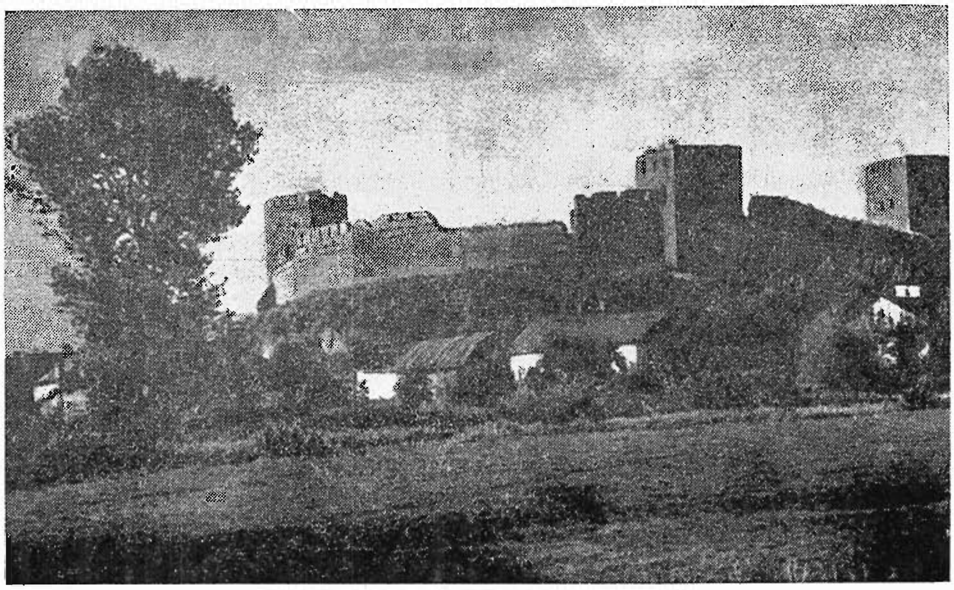
Пояснення: Басейн — збірник води або великий простір землі, з якого річки стікаються до одної більшої ріки чи до моря; також простір, на якому є ціла мережа копалень. Наприклад, в Україні є Донецький і Львівсько-Волинський вугільні басейни, Криворізький залізо-рудний басейн та інші; рудня — копальня, звідки видобувають неочищене залізо, так звану руду або залізняк; рудокопи — робітники, що працюють у рудні; бурильник — робітник, що „бурить"-ламає свердлом вугільний або залізорудний шар у копальні; вінда — прилад-підойма, що ним перевозять людей і речі знизу наверх і навпаки; металюрґійний завод — будівля, де витоплюють з руди чисте залізо або інші метали; рудничне селище — оселя, де живуть рудокопи з родинами.

Роман ЗАВАДОВИЧ

ЛУЦЬКЕ

Крізь бори-діброви,
Крізь луги чудові,
Що Волинь квітчають
Уподовж і вшир,
В'ється, наче стрічка,
Синя і шовкова,
Некваплива річка,
Повноводий Стир.

А над Стиром Луцьке,
Місто, город славний,
Що часи князівські
Пам'ятає ще,
Із стрімкої кручі
Замок стародавній
Дивиться у річку,
Що внизу тече.

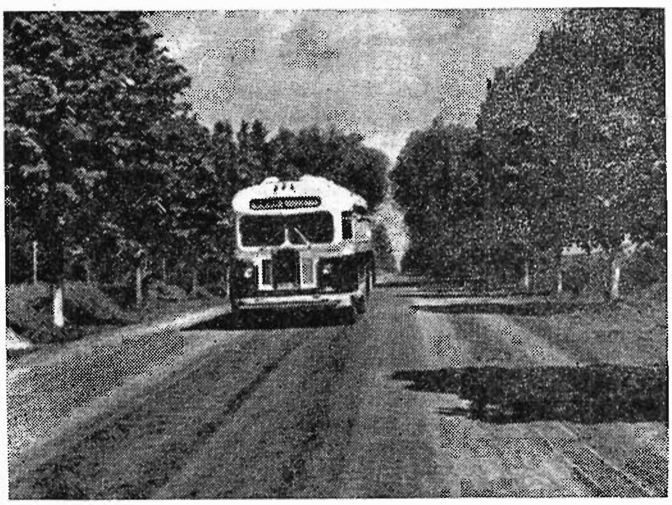


Замок князя Любарта у Луцькому

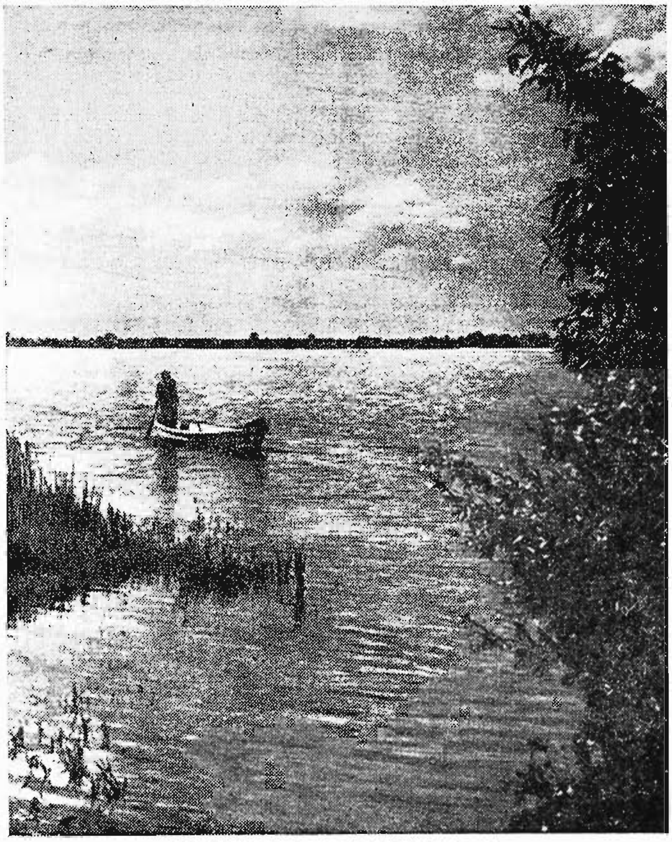
ЛУЦЬКЕ — ГОЛОВНЕ МІСТО ВОЛИНІ

У кожиому числі „Веселки" бачите тепер фотографії з різних більших міст України, а поруч них — вірші про ці міста. Візьміть мапу України та й пошукайте на ній назви цих міст, подивіться добре, де саме вони розташовані, над якою рікою та в якій частині української землі.

У цьому числі „Веселки" бачите фотографії міста Луцького. Воно розташоване над річкою Стиром на Волині — в північно-західній частині України. Це давнє українське місто. Збереглась леґенда, що в 698 р. тут поставив свої шатра вождь племені дулібів Лука, і нібн від нього пішла назва міста. Згадується Луцьке вперше в старих українських літописах XI століття. Воно було твердинею племені лучан і називалося тоді Лучеськo Велике, пізніше Луцьке або Луцьк. У місті зберігся давній замок князя Любарта з XIУ століття. Високі вежі і мури замку були добрим захистом проти ворогів. Замок пам'ятний тим, що в ньому бувала часто письменниця Леся Українка і тут бавилася з дітьми. Про свої дитячі забави в замку вона написала вірш-спомин „Віче". Згодом у Луцькому засновано українську середню школу, яку й названо іменем Лесі Українки. Пізніше тут заснувалися й інші численні школи. У Луцькому є фабрика взуття, цегельні і різні інші промислові підприємства.



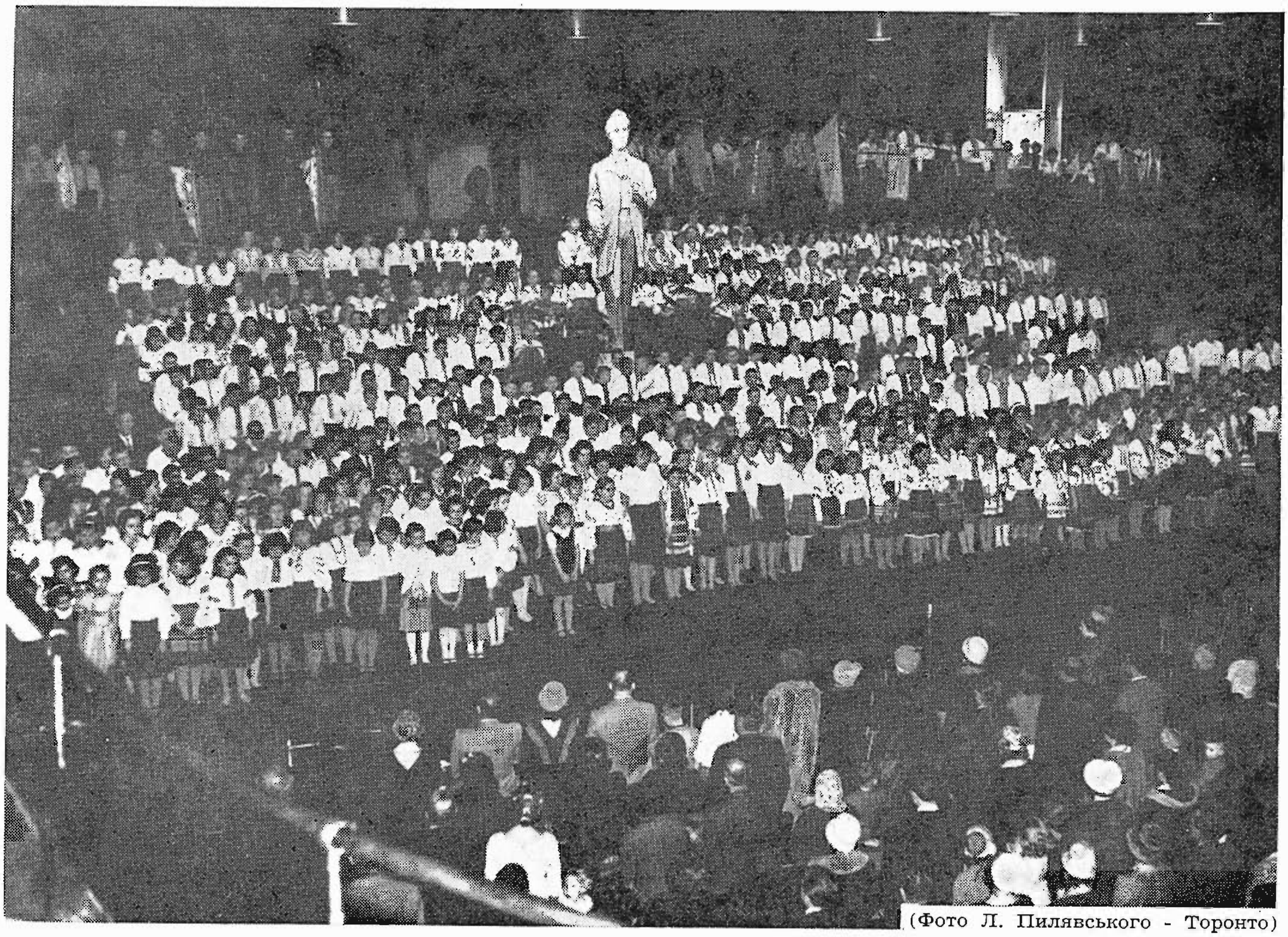
Автострада до Луцького



Озеро в околиці Луцького

Луцьке — головне місто Волині. На південь від нього, також над річкою Стиром, є місто Берестечко, де в червні 1651 року відбувся великий бій козацьких військ гетьмана Богдана Хмельницького з поляками. Про цей бій збе-

УКРАЇНСЬКІ ДІТИ В КАНАДІ ВШАНОВУЮТЬ Т. ШЕВЧЕНКА



(Фото Л. Пилявського - Торонто)

Українські діти Рідних Шкіл міста Торонта в Канаді зібралися довкруги постаті Тараса Шевченка, щоб збірно поклонитися Йому і відспівати Його Заповіт.

На сцені вгорі стоять із своїми прапорами представники молодечих організацій і Рідних Шкіл, посередині статуя Шевченка в вінку із сотень дитячих голівок. Дитяче Шевченківське свято відбулося в місяці березні у великій залі „Мессей Гол", яку заповнили вщерть українці Торонта і околиць.

Українські діти в Торонті вивчають тепер пильно життя і твори Тараса Шевченка, а багато з них готується до участи в конкурсі юних авторів і до участи в відкритті пам'ятника Тарасові Шевченкові в Вінніпеґу в місяці липні.

„Веселка" вітає велику українську дитячу громаду в Торонті, а зокрема вітає своїх передплатників та читачів і бажає їм сердечно якнайкращих успіхів у вивченні й пізнанні поезій та життя нашого Генія - Пророка. Радісних і щасливих вакацій!

реглися серед народу пісні-думи і перекази. У Берестечку побував у 1846 році Тарас Шевченко, оглядав місце боїв та козацькі могили і написав вірш „Ой, чого ти почорніло, зеленеє поле". Шевченко побував тоді і в недалекому місті Почаєві, де пишається на горбі славна святиня — Почаївська Лавра. Шевченко змалював цю святиню ззовні та всередині, і ці його малюнки збереглися й досі.

На Волині, в селі Колодяжному, народилася наша письменниця, Леся Українка. І досі збереглися будинок, в якому жила вона малою дівчинкою, і ліс, куди бігала вона шукати-зустрічати русалок.

На Волині народився також письменник Улас Самчук, який написав великий твір „Волинь". У цьому творі розказує він про двох хлопців-братів Володьку і Хведора, про їх життя і пригоди. Письменник живе тепер у Канаді.

Під час другої світової війни на Волині зорганізувалася була Українська Повстанська Армія — УПА, яка боролася з ворогами-наїзниками — німцями й москалями-большевиками.

Спитайте, діти, своїх батечків або знайомих українців — може й вони походять з Волині. Попросіть їх, щоб розказали вам докладніше про цю славну й гарну частину української землі.

Б. Д.

ми крильцями, наміряючись тягти його в повітря. По воді прибіг павучок-водохід, щоб простягнути Куванчачі свою лапку. Ластівка залітала над водою та щосили заверещала:

— Рятуйте! Ґномик у небезпеці! Рятуйте!

Вискочила зелена жабка, відіпхнула метелика і павучка, тупнула ніжкою, щоб не цвіркотала ластівка, посадила ґномика собі на спину й повезла його до латаття.

—Я хочу на берег! — просився Куванчача.

— О, ні, — відповіла жабка, — тепер ти будеш нашим гостем. Ти вже давно обіцяв послухати нашого концерту. Тепер ми тебе не пустимо! Як хочеш знати, то це ми попросили мурашок, щоб кинули тебе у воду.

— Але ж я мокрий! — упирався Куванчача. — Як же мокрим іти на концерт?

— Концерт буде увечері, а до вечора ще далеко, висохнеш.

І жабка висадила добродушка на лататті посеред потоку.

Синенький метелик полетів у ліс і приніс для Куванчачі пелюстку фіялки, щоб поживився. Павучок-водохід заходився чистити Куванчачі чобітки і при цьому розповідав про таємниці потоків і лісових ставків, про молоденьких рибок, що недавно народилися з ікри, про жучків-плавунців, з якими він іноді сварився. Оповідав балакучий павучок і про людей, що приходять до лісу.

— І нічого ми не мали б проти людей, — казав павучок, — якби вони не рубали дерев. А є ще такі пастушки, що приходять сюди з коровами. От ті то вже даються лісові взнаки: гніздечка вишукують і видирають. Дуже скаржаться на них пташечки.

Куванчача жахнувся: — Невже вони так роблять?

— Ще гірше, — додав павучок. — Вибирають яєчка з гніздечок, розбивають їх і випивають або просто кидають ними, мов камінцями, в пеньки, а то й у тих бідних пташечок, що кружляють над зруйнованими гніздами.

— Ах, які недобрі людські діти! — заломлював руки Куванчача.

— А от цієї весни кілька хлопців знайшли в дуплі гніздо білки й забрали з нього двоє білченят, таких малесеньких, як мишки. Коли б ти бачив, як побивалася за ними їхня мама, як шукала їх. Цілий ліс бідолашна оббігала, навіть на поля вибігала. Одного разу були б її собаки розірвали — щастя, що до лісу добігла.

— А я чув, — сказав Куванчача, — що білченята легко призвичаюються до людей і що люди їх дуже люблять і добре годують.

— Е! — махнув ніжкою павучок. — Ніколи добром не кінчається, як звірину чи пташину люди з волі забирають. Кінець такої прирученої тваринки буває завжди гіркий: або з'їсть вона щось недобре, або кіт чи собака її задушить, або й сама



людина з неуваги може їй зло зробити. Хай уже краще живе кожний у тій волі, в якій народився — не треба нікому свого „щастя" накидати!

Слухав Куванчача й дивувався з розуму балакучого павучка. Павучок говорив правду.

— Знаєш, павучку, — сказав Куванчача, — коли б хто з людей міг зрозуміти твою мову та коли б написав про це все книжку, то дуже б вона придалася людям.

— Е! — махнув знову ніжкою павучок, — Ніхто не напише і, мабуть, так, як воно є, то ще довго буде. Так само будуть нерозумні діти нищити гарних пташечок, так само будуть гинути приручені білченята та сарнята, так само будуть люди з міста приходити до лісу, тішитися ним, а потім накидають паперів, недоїдків чи навіть підпалять ліс та й підуть собі. Не розуміють вони наших законів і нашої краси. Засмучують нас.

— Не всі, павучку, не всі. На всіх не нарікай! — почав боронити людей добродушок.

— Ну, певно, що не всі! Я про тих, гірших, — поправився павучок.

(Продовження буде)

Авенір КОЛОМИЄЦЬ *Ілюстрації М. БУТОВИЧА*

ГРОМАДКА ДОБРОДУШКА ДЯДЬКА



Казка шоста

про Куванчачу, що мурашок коноплянoю галузкою настрашив, а через те пів дня мокру бороду на сонці сушив.

Куванчача, хоч і вчений, але до збитків такий самий охочий, як і Зуньо. Але в Куванчачі великі чоботи і тому він не може скакати так, як Зуньо. Проте, послухайте, що він зробив з мурашками.

Вислідкує Куванчача, де стежка мурашок — і давай переставляти на ній піщинки! Так попереставляє, що мурашки зовсім поблудять. Мусять добре попобігати, бідолахи, поки знайдуть свою дорогу. А Куванчача сидить собі під листочком або в келішку квітки і сміється.

Та раз таки зловили мурашки Куванчачу, коли сховався він у синьому дзвіночку. Всі на нього накинулися. І не зоглядівся, як уже тримали його — той за руки, той за ноги.

— Ой, ґномики! — кричав Куванчача. — Залоскочуть вони мене! Рятуйте!

А мурашки й справді лоскотали збиточного Куванчачу так, що від сміху він ледве дихав, а потім узяли під руки й завели на своє спортове свято. На святі показували мурашки різні штуки: як вони тягарі носити вміють, як плавають, як мед вибирають із вуликів, як воюють. Потім вийшла найсильніша з мурашок, показала на трісочку, вдесятеро довшу від себе, і загукала:

— Ану, хто є ще на світі такий дужий, що міг би так, як мурашка, підіймати речі вдесятеро від себе більші?

Пташки, комахи, звірі придивлялися до тих змагів, але ніхто не відзивався: всі знали, що тільки мурашки можуть носити такі тягарі.

А Куванчача не витерпів і отак собі для збитків вигукнув:

— Я підійму!

Мурашки, як почули, так і зареготалися. Вони добре знали, який неповорота той Куванчача, як він шпортається й без тягару в своїх чоботях.

— Смієтеся, що я слабший від вас? — розгнівався Куванчача. — Зараз побачимо, хто від кого втікатиме!

Миттю побіг Куванчача до сусіднього городу, зірвав галузку коноплі, скочив поміж мурашок і ну нею вимахувати на всі боки!

Не злякалися мурашки, були б учепилися за галузку й такого дали б задираці прочухана, що довго пам'ятав би, але на біду галузка була конопляна, а коноплі гостро пахнуть, і того запаху ой же не люблять мурашки! Знітилися бідні, позатикали собі носики, та хто куди! За одну мить не було вже ні одної біля Куванчачі.

— Ага! — зареготався добродушко. — Ви думали, що з мене, вченого, сміху наробите? Не любите запаху конопель, то знайте, що і я не люблю, коли мене лоскочуть!

І гордий, що йому вдалось так повеличатися перед мурашками, помандрував собі геть. Заклавши руки в кишені, чалапав чоботищами та посвистував.

А мурашки, хоч і порозбігалися, але ґномика з очей не спускали. Як тільки побачили, що він кинув конопляну галузку, зараз рушили слідом. Догонили його, наскочили, мов татари на самітного козака у степу, вхопили на плечі й бігом понесли.

Хоч як пручався Куванчача — нічого не помогло. Мурашки — народ дружній, що один, те й усі, що вирішили, те й зробили. Несли, несли і, врешті, зупинилися. А Куванчача ввесь час удавав, що зомлів, звісив безсило ручки й ніжки. Та як почув, що мурашки зупинилися, розплющив одне очко і глянув.

Мурашки стояли над потоком.

— „Ага, — подумав собі Куванчача, — нехай тепер морочаться, як на той берег та ще й зо мною дістатися! Буду далі вдавати зомлілого".

Але мурашки тільки переморгнулися. Потягли за собою Куванчачу на очеретину, що росла над водою. Одні лізли наперед, тягнучи ґномика за руки, інші підпихали його знизу. Поки надумався Куванчача, що робити — чи вдавати зомлілого, чи опритомніти, — мурашки вже винесли його на самий вершечок очеретини, розгойдали та й пустили вниз. І крикнути Куванчача не встиг — з усього маху шубовснув у воду . . .

— Бррр! — стрепенувся, випливаючи наверх та стріпуючи воду з довгої бороди.

— Так йому! Так йому! — реготалися і плескали в долоні мурашки на березі. — Покупайся трохи, не зашкодить, тепер тепло!

Мурашки й справді не хотіли вчинити лиха. Вони знали, що Куванчача, як і всі інші ґномики, прекрасно плаває, а крім того в кожній річці є всякі рослини й тварини, щоб, на випадок, якби добродушко впав у воду, зараз його рятувати.

І справді, тільки Куванчача почав брьохатись, як усе, що було в потоці, поспішило йому на допомогу. Синенький метелик затріпотав блискучи-

Володимир МАЦЬКІВ

ДО ЗАЛІЗНИХ СТОВПІВ

Картина з життя Т. Шевченка в 3 відслонах

Особи:

ТАРАС — 7 років
КАТЕРИНА — його старша сестра
ОКСАНА — 7 років
ХЛОПЕЦЬ — 8 років
1 ЧУМАК
2 ЧУМАК
3 ЧУМАК
ХЛОПЦІ Й ДІВЧАТА

І Відслона

Подвір'я перед хатою, за нею садок. Біля воріт верба, далі видно частину вулиці. Вечоріє. Здалека лунає гуртова пісня дітей, зразу тихо, далі все голосніше. За хвилину дорогою проходить співаючи гурт хлопців і дівчат з козубами та пучками квітів у руках.

З садка виходить ТАРАС, *струже ножиком дерев'яну шаблю. З гурту дітей відділяється* ОКСАНА *і підходить до воріт.*

ОКСАНА: А ми в гайок ходили . . . На суниці.
ТАРАС: І що, знайшли?
ОКСАНА: Авжеж! Ось бач, я цілий пучечок назбирала. На тобі половину! *(подає).* Чому ж ти, Тарасе, не пішов з нами?
ТАРАС: Мати казали за гусенятами дивитись, щоб шуліка не напав.
ОКСАНА: Шкода, що ти не був у гаю. Якби ти бачив, як там гарно!
ТАРАС: У нашому садку теж не погано. Я не нудився. Дивись, яку шаблю собі змайстрував!
ОКСАНА: Навіщо вона тобі? Хіба в солдати збираєшся?
ТАРАС: Цур їм, тим солдатам! Не люблю їх! Я в гайдамаки піду! Оце хлопці! Дід кажуть, що гайдамаки смілянським шляхом ходили. Он тим, що в степ веде *(показує шаблею).*
ОКСАНА: Може й ходили колись. А тепер їх немає . . .
ТАРАС: То що з того! Дід кажуть, що гайдамаки скоро знов будуть. І я піду.
ОКСАНА: Та ти ще малий, де ж тобі в таку далеку дорогу йти?
ТАРАС: „Малий! Малий!" А я й до стовпів піду.
ОКСАНА: До яких стовпів?
ТАРАС: До великих . . . залізних . . . Таких, що небо підпирають.
ОКСАНА: Та де ж ти їх знайдеш?
ТАРАС *(показує в степ).* Он там. Напевно знайду. Дуже хочу їх побачити.
ОКСАНА: А в школу батько тебе не пошле?
ТАРАС: Аж узимку. А може як від гайдамаків вернусь . . . Як ворогів переможемо.
ОКСАНА: І не боятимешся?
ТАРАС: Не боюсь я ні собаки, ні гусака. Нічого не боюся! *(З-за лаштунків чути голос: „Гей, гей, Оксано! Де ти?")*
ОКСАНА *(поквапно):* Мати кличуть! Я вже йду. Бувай здоров! *(Виходить, гукаючи: „Я тут, матусю!")*
ТАРАС *(продовжує тесати шаблю, потім випробовує, вимахуючи нею в повітрі):* Гаразд! Мов справжня! *(Здалека чути голос сопілки. Тарас підходить до воріт, прислухається).*
ТАРАС: Хтось грає.
КАТЕРИНА *(виходить з хати):* Тарасику, ти, мабуть, голодний?
ТАРАС: Добре, що пригадала.
КАТЕРИНА. Ось тобі шматок хліба. Їж, поки вечеря буде готова.
ТАРАС *(бере хліб):* Спасибі, сестро!
КАТЕРИНА: Гляди ж, нікуди не виходь! Скоро мати подадуть вечерю. *(Входить у хату).*
ХЛОПЕЦЬ *(з сопілкою в руках іде вулицею):* Здоров, Тарасе!
ТАРАС: Здоров! Хто це грав на сопілці?
ХЛОПЕЦЬ: Я. А що?
ТАРАС: Нічого, я тільки питаюся.
ХЛОПЕЦЬ: Сподобалося?
ТАРАС: Трохи. Ану, ще заграй!
ХЛОПЕЦЬ: Що ж, можна . . . *(Побачив шаблю, зацікавився).* А яка в тебе гарна шабля!
ТАРАС: Це гайдамацька шабля. Але, якщо заграєш, то я тобі її подарую.
ХЛОПЕЦЬ: Невже? А ти?
ТАРАС: Я собі другу зроблю.
ХЛОПЕЦЬ: Гаразд! *(сперся плечима на вербу, грає).*
КАТЕРИНА *(з дверей хати):* Тарасе, а йди вечеряти! *(Гра уривається).*
ТАРАС: Іду, Катерино! *(До хлопця).* Гарно граєш. Ось тобі шабля. Може стрінемося у гайдамаках. А чи не знаєш ти дороги до залізних стовпів?
ХЛОПЕЦЬ: Ні, не чув за таке *(бере шаблю).* Гарна шабля! *(Пішов, вимахуючи шаблею).*
ТАРАС: Кличуть у хату . . . Та тут краще. Сонце заходить — яке воно велике! А чому воно тепер зробилося червоне, мабуть, хоче спати. Ще хвилина, і воно заплющить очі . . . десь . . . там . . . коло залізних стовпів. *(Задумався).* Стовпи, що підпирають небо . . . Конче мушу їх побачити! *(Кличе радісно).* Ось що я зроблю: завтра, як нікого не буде вдома, помандрую до залізних

стовпів. То ж то мусить бути гарно й цікаво!... Дорогу знайду, нею чумаки ходять. Не заблукаю: у степу могили стоять... Високі могили. А хто їх там насипав? Навіщо? *(Дійшов поволі до порога, підняв з призьби палицю, вдвоє довшу від себе)* От, і палиця є на дорогу! Піду напевно!

II Відслона

Вершок могили, за нею видно сизий степ. У траві, підклавши кулачка під голову, спить Тарас. З-за лаштунків чути, як скриплять чумацькі вози й погейкують на волів чумаки. Голоси за сценою:

1 ЧУМАК: Т-р-р-р, круторогі! Сусідо, бачите? На могилі лежить якась дитина.

2 ЧУМАК: Справді, людська дитина.

3 ЧУМАК: До села далеко, а ніч надходить...

1 ЧУМАК: Треба подивитися.

2 і 3 ЧУМАКИ: Ходім.

(Чумаки з батогами в руках виходять на могилу і стають коло Тараса)

3 ЧУМАК: Воно спить.

1 ЧУМАК: Відкіля воно тут узялося? До Кирилівки далеко, до Моринець ще далі ... А воно таке мале.

2 ЧУМАК: Гляньте, які ноги запорошені! Зробило, мабуть, добрий шмат дороги.

3 ЧУМАК: А справді.

2 ЧУМАК: Хіба збудити його, може щось дізнаємось.

1 ЧУМАК. Та чи воно знатиме?

3 ЧУМАК: Може його цигани загубили?

1 ЧУМАК *(бере обережно Тараса за руку)*: Уставай, парубче, а то так хропиш, мов у мами на запічку.

ТАРАС *(злякано підводиться)*: Де я?

1 ЧУМАК: Не бійся нічого! Куди ж ти мандруєш, парубче?

ТАРАС *(озирається здивовано довкруги, потім дивиться на захід, де западає сонце)*. Я йшов до стовпів ... До тих залізних стовпів, що небо підпирають... Вони певно дуже великі й сильні. Я хочу їх побачити.

3 ЧУМАК: Це тобі приснилося.

ТАРАС: Ні, я про них уже давно знаю. Я мушу їх побачити. Дуже цікаво.

1 ЧУМАК: Хто ж тобі дорогу показував?

ТАРАС: Сам собі показував. Ось дорога — нею всі їздять, ходять...

1 ЧУМАК: А мама твоя знає, де ти?

ТАРАС: Мама з батьком пішли на панщину. А я думаю собі: піду та й подивлюся на ті стовпи. І пішов. Ішов та йшов, а як притомився, то сів спочити на могилі.

2 ЧУМАК: Та й заснув! Еге ж! А чий ти будеш та як твоє село зветься?

ТАРАС: Я з Кирилівки. Григора Шевченка, може знаєте, син.

1 ЧУМАК: Сідай з нами на воза, ми тебе підвеземо додому.

ТАРАС: Я не хочу додому! Я хочу до стовпів.

1 ЧУМАК: Вони дуже далеко, а тут уже ніч надходить, не зайдеш. Хіба підеш іншим разом.

ТАРАС: Я не хочу іншим разом! Я хочу сьогодні!

1 ЧУМАК *(засміявся)*: Добре, добре, сідай, поїдемо до стовпів. Але ж, як стане темно, стовпів усе одно не побачиш.

ТАРАС: Побачу, як місяць зійде.

2 ЧУМАК: Сьогодні, парубче, місяць заспав і на небо не вийде.

ТАРАС: Ну, то ... я поїду ... з вами. А до стовпів іншим разом.

1 ЧУМАК: От так би й зразу! Сідай ось на воза, бери батога в руки і гайда. *(Подає Тарасові батога)*.

ТАРАС *(радо бере батога, хльостає ним кілька разів)*. Цабе до Кирилівки!

(Пішли. За лаштунками заскрипіли мажі, загейкали чумаки, а між ними задзвонив і дитячий Тарасів голосок: „Гей, гей, воли круторогі!")

III Відслона

Та сама обстанова, що в 1-ій відслоні. Вечоріє. Перед хатою КАТЕРИНА та ОКСАНА.

КАТЕРИНА *(стурбовано)*: Пропав наш Тарас. Від ранку нема.

ОКСАНА: Певно в бур'ян забрався та й сидить, а може й заснув.

КАТЕРИНА: Ні, Оксанко, він не заснув. А хоч би й так, то був би десь недалеко хати. Я вже всі кутки перешукала — і дарма!

ОКСАНА: Отаке диво! А може він помандрував у степ? Учора говорив мені про якісь стовпи, що небо підпирають. Може подався туди?

КАТЕРИНА: Хай Бог криє! А де ж ті стовпи?

ОКСАНА: Я не знаю. Казав, десь там, далеко... А може пішов до хлопців свищики робити й забарився.

КАТЕРИНА: Стривай, ось ідуть діти. Спитаю, чи не бачили Тараса.

(Входить гурт хлопців і дівчат).

ХЛОПЕЦЬ: Добрий вечір вам! Чи Тарас удома?

КАТЕРИНА *(сплеснула в долоні)*: От тобі й на! Я ж хотіла вас спитати, чи не бачили Тараса.

ДІТИ: Ні, не бачили.

КАТЕРИНА *(оглянулась за сонцем)*: Ось уже сонечко ховається за гору. Незабаром ніч настане. І куди ж мені йти, де його шукати? *(Роздивляється)*. Стривайте, он чумаки приїхали. Треба спитати, чи не бачили де малого хлопця, заблуканого...

ОКСАНА *(показує рукою):* Он чумак іде до нас.
ХЛОПЕЦЬ: І веде за руку хлопчика.
ОКСАНА: Такого, як Тарас.
КАТЕРИНА: Та це ж він, Тарас! *(Біжить на вулицю, за нею всі діти).*

(Входить ЧУМАК *з* ТАРАСОМ)

ТАРАС *(показує рукою):* Ось тут наша хата.
КАТЕРИНА *(підбігає до Тараса й обіймає його):* Є, є наша згуба! Слава Тобі, Господи!

(Загальна радість, всі сміються, гомонять).

ЧУМАК: А це твоя сестра?
КАТЕРИНА й ТАРАС: Еге ж, сестра Катерина.
ЧУМАК: Ну, коли так, то вже зовсім гаразд.
КАТЕРИНА: Де ж ви його знайшли, дядечку?
ЧУМАК: Спав на могилі в степу.
КАТЕРИНА: В степу, кажете, далеко?
ЧУМАК: Та не близько. Звідсіля не видно. Ми думали, що його цигани загубили.
КАТЕРИНА: Куди ж ти ходив, Тарасе?
ТАРАС: Куди ж, як не до стовпів?
ОКСАНА: До тих, залізних, що небо підпирають?
ТАРАС: Авжеж!
КАТЕРИНА: Хто ж тобі наговорив про ті стовпи?
ТАРАС: Ніхто не наговорив, сам знаю.
ЧУМАК: Це йому, мабуть, таке приснилося на могилі. Ну, мені пора до своїх.
КАТЕРИНА: Спасибі, дядьку, від батька-матері й від мене.
ТАРАС: І від мене, що на воза посадили й поганяти волів дозволили.
ЧУМАК: Бувайте здорові! *(Пішов).*
КАТЕРИНА *(гладить Тараса по голові):* Бідний мій братіку, ти ж сьогодні ще нічого не їв. Іди в хату, з вечерею чекаємо на тебе.
ТАРАС: Їв, їв! Я мав шматок хліба. А вода в степу погожа, холодна!.. Я не голодував.
ДІТИ: То й гаразд!
ТАРАС: Гаразд, та не зовсім!
ОКСАНА: А чому, Тарасику?
ТАРАС: Бо до стовпів не дійшов, не побачив. Але я мушу їх побачити, мушу!
ОКСАНА: Ні, Тарасе, не йди до тих стовпів. Ти ще малий. Ми тебе не пустимо!
ДІТИ: Не пустимо! Не пустимо! *(Беруться за руки, отогують Тараса).*
ОКСАНА: Ми тобі краще гарну пісеньку заспіваємо.

(Коло рухається кругом Тараса, діти співають).

ТАРАС *(по скінченій пісні):* Але до залізних стовпів я таки піду! Як підросту!

Заслона

ВІРШИК ПРО КВІТИ

(Ілюстрація Юрія Козака)

Є у нас садочок, школа
І городець доокола.

На городчику уліті
Доглядаєм пильно квітів.

Не дармуємо ніколи:
Підливаємо і полем.

А як квіти зацвітуть,
Діти з них вінок сплетуть.

Діти з них сплетуть віночок
На Ісусів образочок.

Щоб Ісусик нас любив,
Щоб дітей благословив.



РОЛЯНИК

Марія ГОЛОВІНСЬКА *Ілюстрація М. ЛЕВИЦЬКОГО*

ЗАЙЧИК

— Не відходь далеко!.. — губилися мамині слова поміж межами та зеленню, але зайчик скакав усе вперед, вперед...

Зелене поле, обсипане соняшним золотом, манило його. Мамині слова, що летіли за ним навздогін, безнастанно дзвеніли в довгих вушках.

— Я швидко вернуся, мамо, але... ще трошки, ще трошки!..

Непереможна сила природи брала його у свої обійми, і він скакав, скакав... На лану молодої зеленої конюшинки забув мамині слова. Милувався сонцем, безмежним простором, і не помітив двох псів, які за ним бігли. Чоловік, що йшов за псами, побачив сіру грудку в конюшині й крикнув:

— Рябку! Жуку! Сюди!

Він подумав, що добре було б узяти зайчика живим. Вдома хлопчик хворий — зрадів би. Гучний голос, проти якого не раз остерігала мама, налякав зайчика. Він спробував був бігти далі, але страх прикував його до місця. В очах йому потемніло. У цей час якісь дужі руки взяли його за вуха.

— Мамо!.. Мамо!.. — застогнав зайчик, але на це ніхто не звернув уваги. Він опинився в хаті між людьми, що з цікавістю його оглядали.

Хворий Юрчик радів безмірно. Його очі сяяли радістю. Він гладив зайчика, а потім годував молоком і хлібом.

— Мені вже краще...

І, вказуючи рукою на велике вікно, нахилявся до зайчика.

— Ге - ге! Побіжимо туди, на зелений лан, і тоді пущу тебе!..

Зайчик розглядався довкруги. Повертав голову до дверей, коли хтонебудь увіходив чи виходив. Його вуха ловили кожний шелест.

Дитині прибувало здоров'я, а зайчикові туга за волею розширяла й так великі очі. Він дивився на ясні вікна, крізь які падали соняшні промені, пригадуючи йому вільні простори. Довгі вуха прилягали тоді до тіла, і здавалося, що він ось-ось скочить у вікно, проб'є головою шибку й побіжить.

Коли Юрчик заснув, зайчика винесли до кухні. Кухар з сивими вусами, в білому фартусі, у чоботах повільно ходив біля стола.

Був уже вечір і яскраве електричне світло роз'яснювало кожний кутик.

Несміливий зайчик принишк під лавою. Ось увійшов у кімнату старий кіт. Цього кота зайчик бачив колись у полі, тож зрадів, що стрінув знайомого. Надія, що з котом він зможе вибігти в поле, підбадьорила його. Почав бігати довкруги стола повз великі чоботи кухаря.

Коли ж кіт випив молоко з мисочки і почав мити свої лапки, зайчик вибіг за ніжку стола і стукнув три рази лапкою. Це дуже розвеселило кота, і він скочив, щоб зловити зайчика.

Та не так легко було його зловити. Зайчик з'являвся все в іншому куті — не там, де гадав кіт, і стукав тричі лапками, щоб здивувати його своєю спритністю.

А добродушні кухареві чоботи ходили коло стола, уважаючи, щоб не наступити на зайчика.

Кіт утомився і стрибнув на піч відпочити. Зайчик далі бігав довкруги стола, повз чоботи кухаря. Він набирав довір'я до тих чобіт, ніби знав, що повз них зможе просунутись у двері. Потім утомився також і заснув.

Кухар подивився у вікно, в темряву. Було пізно. Скинув чоботи і поставив їх під лежанкою. Зайчик підняв вуха, розкрив очі, пострибав до чобіт, притулився до них і знову заснув. Спав на лежанці й дідусь-кухар.

Удосвіта зашаруділи чоботи, і зайчик схопився.

— Тепер, — подумав, — або ніколи!

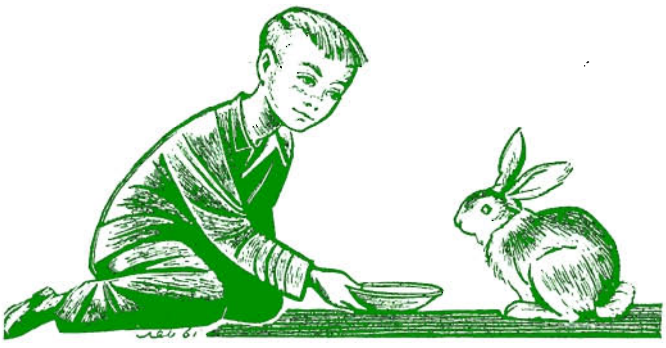
Підняв вуха, потім поклав їх на спину і, коли відчинилися двері, одним стрибком опинився на подвір'ї.

Жук і Рябко загавкали.

— Тихо там! — буркнув кухар до псів.

Пси пізнали голос дідуся і замовкли.

Серце у зайчика мало не розірвалося від страху, але він уже не вагався. Скочив у густі кущі аґрусу, а звідтіль в поле, на зелений простір, назустріч першим проблискам соняшного дня.



І коли сонце заглянуло в вікно дитячої кімнати і хлопчині сказали, що зайчик утік, він усміхнувся:

— Ти вже щасливий, зайчику!..

Зайчик був справді щасливий. Він вернув собі волю і розвіяв смуток своєї мами, що шукала його по межах.

О. БІЛОУСЕНКО

ПРИГОДИ ВОВКА НЕСИТОГО

17. ДРУЖБА З СІРКОМ

Ілюстрація В. Цимбала

Небезпечно стало Вовчикові у лісі, — якраз на пастку натрапиш.

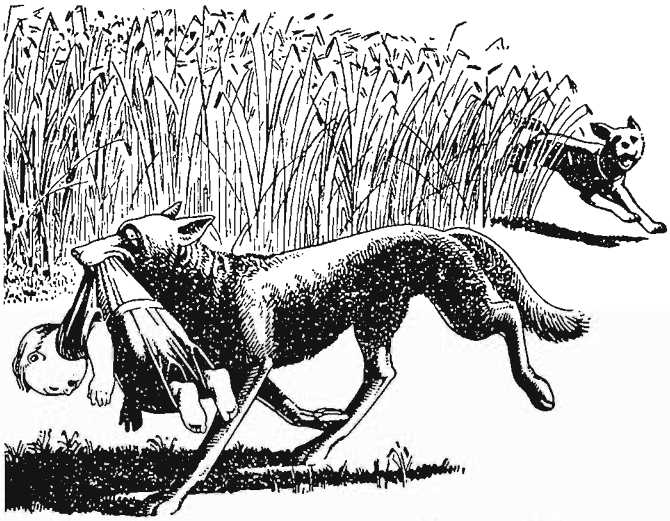
Іде Вовчик раз полем, — бачить, никає якийсь собака. Побачив і той вовка, але не гавкає на нього, а так сумно-сумно дивиться, — аж самому вовкові жалко стало.

— Чого ти тут ходиш? — питає Вовчик.

— Що ж, — каже собака (Сірком його звали), — служив я своєму господареві цілий вік, а як старий став, то прогнав мене господар.

Подумав Вовчик та й каже:

— Дам я тобі раду. Як вийде твій господар із жінкою жати, і вона дитину положить під копою, то я візьму дитину, а ти будеш її від мене віднімати. Тоді я наче тебе злякаюся та й пущу дитину.



От так і сталося, як казав Вовчик. Вийшли в поле той чоловік з жінкою. Жінка положила свою маленьку дитину під копою, а сама жне коло чоловіка. Коли це вовк біжить житом та за ту дитину, та й поніс її полем. Сірко за тим вовком, а чоловік кричить:

— Гудзя-бери, Сірку!

Сірко догнав вовка, відняв дитину та й приніс її до чоловіка. Тоді той чоловік вийняв із торби хліб і шматок сала та й каже:

— На, Сірку, їж за те, що не дав вовкові дитини з'їсти.

Увечері пішли чоловік із жінкою додому, взяли й Сірка з собою. І вже тепер так той чоловік Сіркові годить, щоб він не був голодний, щоб часом гарячим не попікся.

(Продовження буде)

ЮНІ АВТОРИ — ДО УЧАСТИ В КОНКУРСІ!

У березневому і квітневому числах „Веселки" ми повідомляли про великий конкурс юних авторів у Шевченківському 1961 році.

Тепер подаємо, які нагороди призначено за найкращі праці. Ці нагороди уфундували наші видавництва. І так, В-во „Книгоспілка" в Ню Йорку уфундувало: „Історію України-Руси" Михайла Грушевського — 10 томів (11 книг), „Історію української літератури" М. Грушевського — 5 томів (4 книги), Твори Івана Франка — 20 томів, Твори Михайла Коцюбинського — 2 томи, Твори Миколи Гоголя — 2 томи, повість з часів гетьмана Івана Мазепи під назвою „Рік 1709" Леонида Полтави, повість „Герой передмістя" Івана Керницького, монографію „Сергій Литвиненко-скульптор".

В-во Миколи Денисюка в Чікаґо уфундувало Повне видання творів Тараса Шевченка — 14 томів, в-во „Київ" д-ра Б. Романенчука в Філядельфії три примірники альбомного видання „Слово о полку Ігоря" і 3 примірники альбомного видання збірника „Львів", Наукове Товариство ім. Шевченка в ЗДА — п'ять книг „Вибрані твори" Івана Франка, книгарня „Арка" в Торонті — трилогію Богдана Лепкого „Мазепа" в 6 томах, письменник О. Кобець і видавець М. Чорнокосинський— шість примірників книги „Сходить сонце", в-во „Свобода-Веселка" — п'ять річників „Веселки" в оправі, В-во „Євшан-зілля" — п'ять примірників монографії „Володимир Січинський", в-во „Нашим дітям-ОПДЛ" — дві бібліотеки вибраних творів дитячої літератури. Крім цього уфундовано ряд інших вартісних книжкових нагород.

Головних нагород буде 20, але будуть і численні менші нагороди. Всі надіслані літературні-писані праці розгляне жюрі в складі: проф. Володимир Радзикевич (голова), ред. Богдан Гошовський, проф. Тадей Залеський, д-р Юліян Лисяк і письменник Леонид Полтава. Образотворчі праці розгляне жюрі мистців: д-р Богдан Стебельський (голова), Мирон Левицький, Антін Малюца, Петро Мегик, Петро Сидоренко.

Пригадуємо адресу для надсилання праць:

Nashym Ditiam — OPDL, 39 Jennings Ave., Toronto 9, Ont., Canada.

Вислід конкурсу буде проголошений восени.

Реченець надсилання праць продовжується до кінця жовтня 1961 р.

Пам'ятайте, що ваші батьки, учителі, виховники, письменники, мистці і все українське громадянство очікують з великою цікавістю на вислід конкурсу. Всі хочуть довідатись про ваші юні таланти і вашу працю, хочуть знати, як ви шануєте великого Поета-Пророка України — Тараса Шевченка!

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПРИПОВІДКИ

Без Бога — ні до порога.

Хто з Богом — Бог з ним.

Кому Бог поможе, той все переможе!

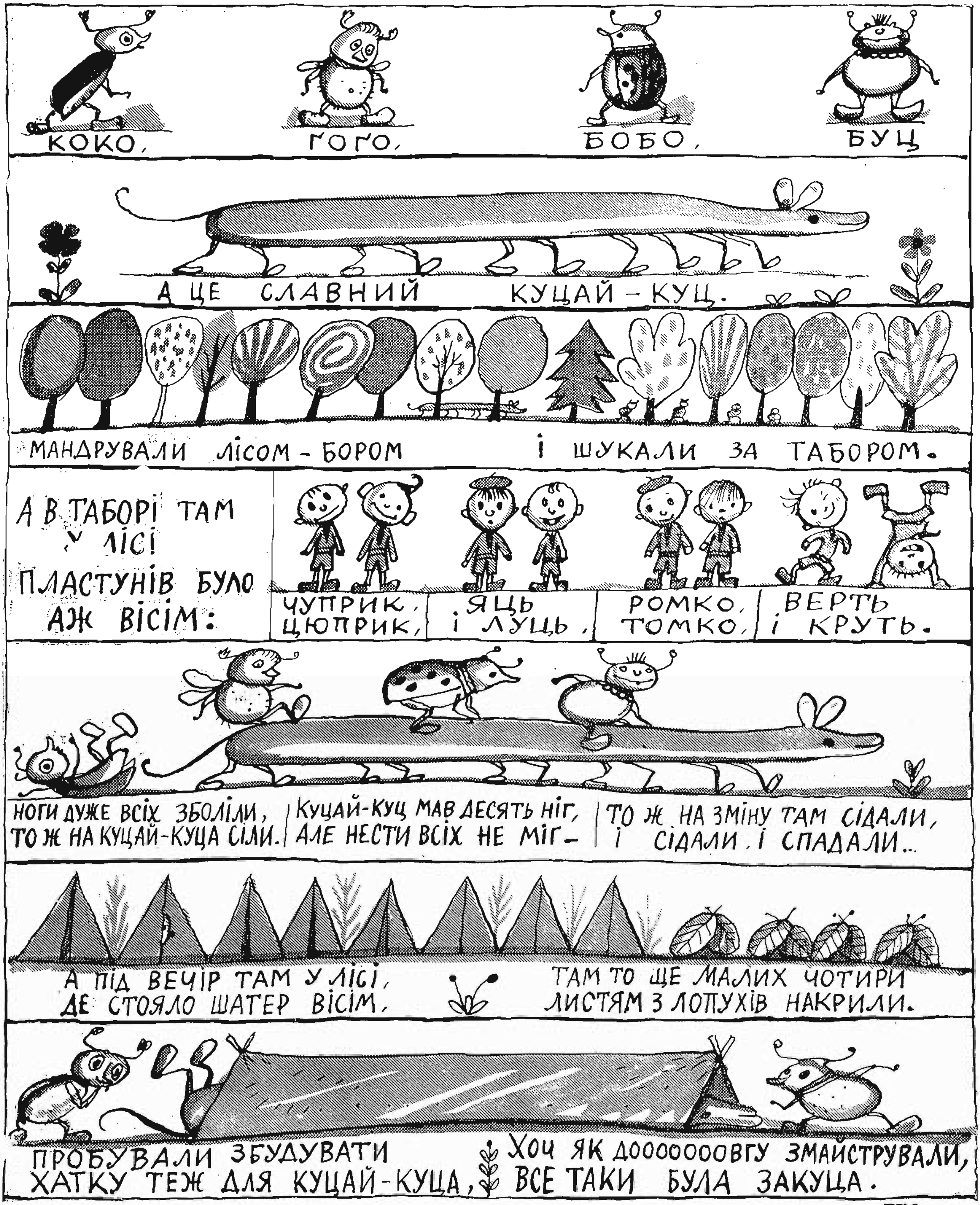
Де рідний край — там і під ялиною рай.

Згода будує, незгода руйнує.

Козацькому роду нема переводу.

Хто замолоду працює, той на старість панує.

ІЗ ОПОВІДАНЬ ЧАП-ЧАЛАПА

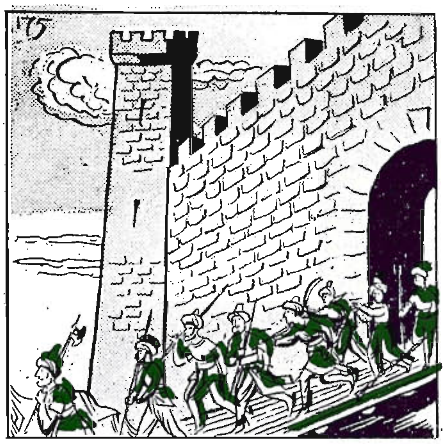


ЕКО

Сценарій і текст: Р. ЗАВАДОВИЧ | *Ілюстрації: П. ХОЛОДНИЙ*
Scenario and story: R. ZAVADOVYCH | *Illustrations: P. CHOLODNY*

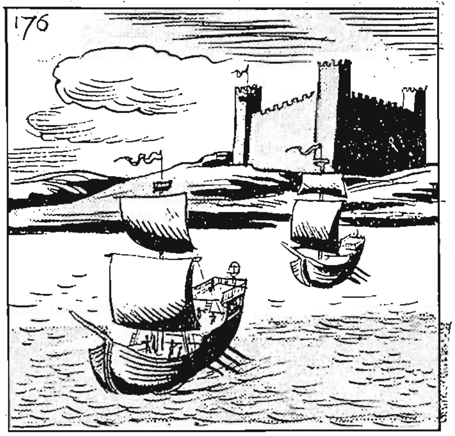
БОГДАН, КОЗАК-ХАРАКТЕРНИК — ІСТОРИЧНА КАЗКА
UKRAINIAN TALE — BOHDAN, KOZAK-SORCERER

РОЗДІЛ XII: ВІДВАЖНИМ ПЕРЕМОГА! — *CHAPTER XII: VICTORY TO THE BRAVE!*



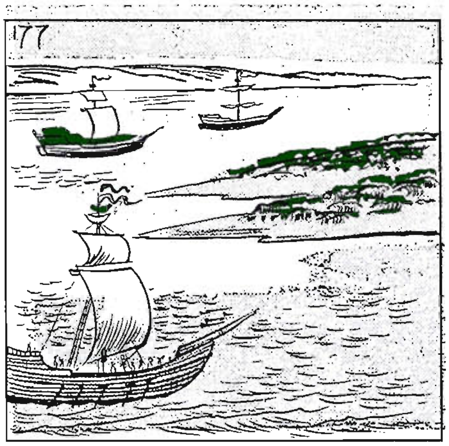
— До зброї! На ґалери! — скомандував бей, і все військо висипало до кораблів.

"To arms! Man the galleys! Quickly!" the leader ordered, and all the soldiers headed for the ships.



За недовгий час ґалери виплили з очаківської пристані.

Shortly the galleys sailed away from the Ochakiv harbor.



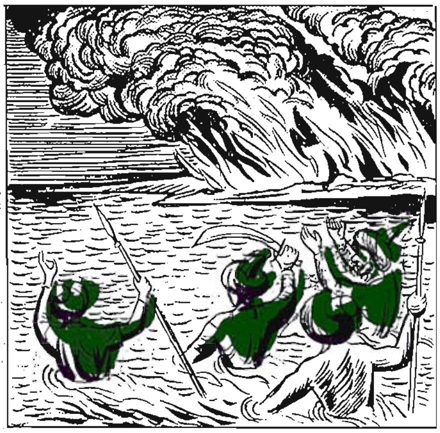
Друга половина фльотилії перегородила лиман від берега, замикаючи противникові доступ до Очакова.

The second half of the fleet barricaded the estuary from the shore, preventing the adversary from advancing on Ochakiv.



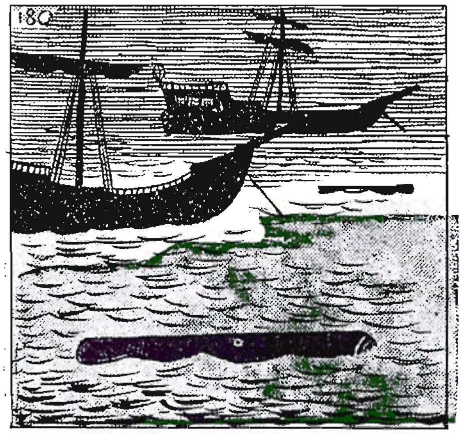
Починало смеркати, коли турки з ґалер пішли приступом на півострів Кінбурн.

When it began to grow dark, the Turks in the galleys began the attack on Kinburn penninsula.



Раптом перед турками спалахнули вогнем в'язки хворосту й очерету.

Suddenly the bundles of brushwood and reeds broke in flames before the Turks.



Тим часом поміж ґалерами, що пильнували лиману, непомітно проплили чотири „дерев'яні колоди".

Meanwhile, four "logs" floated unnoticed past the galleys which were guarding the estuary.

(Продовження буде)

(To be continued)